

UCHWAŁA NR XVI/339/2011

RADY MIASTA KIELCE

z dnia 8 września 2011 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Kielce na lata 2011-2013

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami) oraz art. 6 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Miasta Kielce uchwała, co następuje:

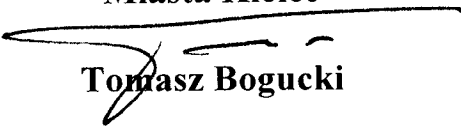
§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Kielce, w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kielce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Miasta Kielce

Tomasz Bogucki

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XVI/339/2011
Rady Miasta Kielce
z dnia 8 września 2011 roku

Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie miasta Kielce na lata 2011 - 2013

Spis treści

Rozdział I. Założenia ogólne Programu	3
1. Podstawa prawna Programu	3
2. Cel główny i cele szczegółowe Programu	3
3. Realizatorzy i adresaci Programu	4
4. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kielcach – analiza zjawiska przemocy w rodzinie i potrzeb społeczności lokalnej	4
5. Prawne podstawy realizacji interdyscyplinarnych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	7
6. Kompetencje podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	10
Rozdział II. Przemoc w rodzinie w ujęciu teoretycznym	12
1. Rodzaje i typy przemocy	13
2. Cykl przemocy	14
Rozdział III. Sytuacja psychologiczna ofiar przemocy w rodzinie	15
1. Charakterystyka osób doznających przemocy	15
2. Syndrom wyuczonej bezradności	15
3. Zjawisko "prania mózgu"	16
4. Zespół stresu pourazowego (Post Traumatic Stress Disorder)	16
5. Proces wiktyimizacji	17
Rozdział IV. Specyfika przemocy wobec niektórych kategorii ofiar	17
1. Przemoc a alkohol	17
2. Przemoc wobec dzieci	19
3. Przemoc wobec osób starszych	20
4. Zasady udzielania pomocy ofiarom przemocy	21
Rozdział V. Harmonogram zadań Programu	21
Rozdział VI. Monitoring realizacji Programu	43
Rozdział VII. Wydatki związane z realizacją Programu	43
Zakończenie	43
Załączniki:	45
Załącznik 1. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Kielce	45
Załącznik 2. Schemat działania Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie miasta Kielce	46
Bibliografia	

Rozdział I.

Założenia ogólne Programu

Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwany dalej Programem (POO) stanowi integralną część Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy na terenie miasta Kielce na lata 2008 – 2013, przyjętego Uchwałą Nr XXIV/528/2008 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 29 maja 2008 roku. Jego zawartość merytoryczna jest rozszerzeniem i uszczegółowieniem działań na rzecz rodzin doznających i zagrożonych przemocą w rodzinie ujętych w Harmonogramie GPPPwR. Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kielce na lata 2004 – 2013 (Uchwała Nr XXXIV/670/2004 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 9 grudnia 2004 roku) i jej aktualizacją na lata 2010 – 2013 (Uchwała Nr XLV/1088/2010 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 21 stycznia 2010 roku). Założenia Programu korelują również z Programem pt.: „*Budowanie przyjaznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Kielcach*” przyjętym do realizacji Uchwałą Nr XLVII/903/2005 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 29 lipca 2005 roku oraz jego aktualizacją na lata 2009 – 2013 (Uchwała Nr XXXIV/788/2009 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 19 marca 2009 roku).

Program zawiera podstawy prawne działania, cel główny i cele szczegółowe, określa zakres oraz sposób realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program przedstawia też krótką charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, wskazuje grupy ryzyka oraz omawia czynniki psychologiczne utrzymujące w sytuacji przemocy domowej. Program wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym ochronę ofiar przemocy i adresatów zadania.

Program będzie realizowany w latach 2011 – 2013 a jego cele i zadania będą podlegać monitoringowi i ewaluacji.

1. Podstawa prawna Programu

Art. 6.ust.1 i 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z 2005 r. z późn. zm.).

2. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Cel główny:

Ochrona ofiar przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa u osób pokrzywdzonych i zagrożonych przemocą oraz profesjonalizację działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Kielce.

Cele szczegółowe:

1. Utworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.
4. Rozwijanie działań profilaktycznych i psychoedukacyjnych na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie.
5. Poprawa funkcjonowania psychospołecznego osób doznających przemocy w rodzinie.
6. Monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
7. Rozwój interdyscyplinarnego systemu wsparcia ofiar przemocy w rodzinie oraz kompetencji osób odpowiedzialnych za realizację działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Realizatorzy i adresaci Programu

Głównymi realizatorami Programu są: Gmina Kielce, która podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach zespołów interdyscyplinarnych, za pośrednictwem przedstawicieli podmiotów takich jak: jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. Ponadto do realizacji zadań wynikających z Programu włączają się czynnie przedstawiciele Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kielcach i Prokuratura Rejonowa w Kielcach oraz inne podmioty, które są wymienione w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (realizatorzy GPPPwR).

Adresatami Programu są:

- osoby doznające przemocy w rodzinie i zagrożone przemocą w rodzinie - potoczna nazwa „ofiary” (dorosłe osoby doznające przemocy, osoby starsze i niepełnosprawne, dzieci);
- świadkowie przemocy w rodzinie – osoby, które w sposób bezpośredni lub pośredni uczestniczą w sytuacji występowania przemocy w rodzinie (często są nimi dzieci);
- osoby stosujące przemoc w rodzinie – potoczna nazwa „sprawcy”;
- mieszkańcy miasta Kielce.

4. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kielcach – analiza zjawiska przemocy w rodzinie i potrzeb społeczności lokalnej

Miasto Kielce od wielu lat konsekwentnie buduje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Od 2008 roku ustawowe zadania w zakresie walki z przemocą Gmina Kielce realizuje we współpracy służb. Są one zapisane w przyjętym uchwałą Rady Miasta Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Realizację tego Programu nadzoruje powołany przez

Prezydenta Miasta Koordynator Programu oraz Zespół do spraw wdrażania GPPPwR. Zespół ten pełni rolę zespołu interdyscyplinarnego o znaczeniu strategicznym. Kreuje on politykę walki z przemocą w rodzinie w mieście oraz inicjuje nowe sposoby rozwiązywania tego istotnego problemu społecznego. Działania Zespołu wspierane są przez Realizatorów GPPPwR oraz członków gminnych, roboczych zespołów interdyscyplinarnych. W Kielcach zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na co dzień realizuje ponad 65 podmiotów. Podjęte dotychczas przez Gminę Kielce interdyscyplinarne działania służą ochronie osób pokrzywdzonych oraz zwiększają świadomość mieszkańców Kielc na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Pomimo dużej aktywności podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i systematycznie prowadzonych w tym zakresie na terenie miasta działań interwencyjnych i profilaktycznych, dane statystyczne dotyczące skali zjawiska przemocy nadal wskazują tendencję wzrostową. Również analiza potrzeb społeczności lokalnej dowodzi, że nadal istnieje konieczność:

- rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w rodzinie i jej skutków, publikowania materiałów informacyjnych, utworzenia i rozpowszechnienia bazy danych o placówkach pomocowych oraz o prawach ofiar przemocy;
- zwiększenia dostępu do poradnictwa specjalistycznego;
- rozwijania u osób doświadczających przemocy kompetencji psychologicznych, koniecznych do radzenia sobie z sytuacją przemocy;
- rozwoju pomocy interdyscyplinarnej na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie;
- podejmowania działań profilaktycznych - promowania zachowań nieagresywnych i społecznie pożądanых wśród dzieci i młodzieży, edukowania osób dorosłych (rodziców i opiekunów), organizowania cyklicznych kampanii społecznych.

Choć mieszkańcy Kielc coraz częściej ujawniają przemoc i zwracają się po pomocy w celu jej przezwyciężeniu, nadal duża liczba osób doświadczających przemocy nie zna swoich praw, nie wie gdzie szukać pomocy. Wiedza nt. przemocy opiera się w dużej mierze na mitach i stereotypach społecznych. Małe jest zaufanie do służb udzielających pomocy ofiarom, świadkom i sprawcom przemocy w rodzinie. Alarmujące są także dane dotyczące wzrostu ilości zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży.

Statystyki instytucji, które pomagają osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz rejestrują przypadki przemocy w rodzinie potwierdzają tendencję wzrostową tego zjawiska.

Dane z rejestrów policyjnych Komendy Miejskiej Policji w Kielcach wskazują, że w związku z przemocą domową przeprowadzono w 2010 roku - **1121** interwencji domowych. Funkcjonariusze policji sporządzili podczas swoich działań - **659** „Niebieskich Kart”. Dominującą grupą, której udzielano pomocy były kobiety – **674** i dzieci do lat 13 - **190**. W związku z zachowaniami agresywnymi sprawców przemocy domowej zatrzymanych zostało **261** osób. Statystyki policyjne potwierdzają fakt, że najbardziej zagrożone przemocą są kobiety i dzieci

a problem przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym ma związek ze spożywaniem przez sprawców przemocy alkoholu. Badania podają, że około 75 % sprawców jest pod wpływem alkoholu w czasie stosowania przemocy. Podczas interwencji policyjnych stwierdzono, że **379** osób było pod wpływem alkoholu.

Dane Prokuratury Rejonowej Kielce - Zachód z 2009 roku także obrazują skalę zjawiska przemocy w rodzinie poprzez:

- ilość postępowań prowadzonych o przestępstwo z art. 207§1kk – **265**, w tym:

Kielce -172, spoza Kielc-93;

- ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia, ogółem – **130**,

Kielce: art. 207kk - **36**, art. 209kk - **28** , art. 201kk – **0**; spoza Kielc: art. 207kk - 34, art. 209kk - 32, art 201kk – 0);

- liczba osób skazanych ogółem – **123**,

Kielce: art. 207kk - **30**, art. 209kk - **33**, art. 201kk - **0**; spoza Kielc: art. 207kk - 35, art. 209kk - 25, art. 201kk – 0;

- liczba spraw warunkowo umorzonych: ogółem - art. 207kk - **10**, art. 209kk - **2**, art. 201kk – **0**;

- ilość wniosków o ograniczenie władzy rodzicielskiej – **40**;

- ilość wniosków o leczenie odwykowe - **45**

Wobec **26** osób zastosowano środki zapobiegawcze w postaci nakazu powstrzymania się od kontaktu z pokrzywdzonym oraz powstrzymania się od spożywania alkoholu.

Obraz skutków zjawiska przemocy przybliżają dane Prokuratury Rejonowej Kielce - Wschód z 2009 roku, pokazując:

- ilość przyjętych za wiadomości o popełnieniu przestępstwa z art. 207§1kk – **67**,

Kielce - 36, spoza Kielc – 31;

- ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia ogółem – **102**,

Kielce - 46, spoza Kielc – 56, w tym z art. 207kk - 50, z art 209kk - 52, z art. 201kk – 0,

- liczba osób skazanych ogółem – **102**, z podziałem:

Kielce - 50, teren – 52, w tym z art. 207kk - 46, 209kk - 56, 201kk – 0;

- ilość spraw warunkowo umorzonych - **9**

- ilość wniosków w trybie art. 572kpc - **50**

- ilość wniosków o ograniczenie władzy rodzicielskiej - **50**

- ilość wniosków o leczenie odwykowe - **488**

- ilość wniosków o poddanie sprawcy przemocy w rodzinie oddziaływaniem korekcyjno-
edukacyjnym – **0**.

Z problemem przemocy spotykają się także instytucje pomocowe, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe działające na terenie miasta.

W Miejskim Zespole Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Kielcach przyjęto w 2010

roku **11** zgłoszeń dot. przemocy. Kompleksowej pomocy udzielono rodzinom doświadczającym przemocy, w tym - **14** dzieciom do lat 13 i **5** dzieciom powyżej 13 roku życia. Pracownicy MZPPP złożyli **1** zawiadomienie do organów ścigania o przemoc w rodzinie.

W Placówce Opieki Doraźnej „Azyl” przyjęto w 2010 roku **25** zgłoszeń w sprawie przemocy domowej. Udzielono pomocy **30** dzieciom, w **20** przypadkach były to dzieci wieku powyżej 13 roku

Placówki, działające na terenie miasta, udzielające całodobowego schronienia ofiarom przemocy w rodzinie objęły w 2010 roku pomocą **100** osób, w tym **53** dzieci. Oprócz pomocy w zapewnieniu miejsca do spania, jedzenia, środków higieny, odzieży, placówki te udzielały pomocy w postaci poradnictwa, wsparcia psychologicznego i interwencji kryzysowej. Stwierdzono, że w ponad 60% odnotowanych przypadkach przemocy ofiarami były kobiety, natomiast w około 20% małoletni do 13 roku życia.

W 2010 roku Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach udzielił specjalistycznej pomocy osobom znajdującym się w sytuacji przemocy w **1738** przypadkach (konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna). Całodobowego schronienia w Hostelu SOW udzielono **46** osobom, w tym **26** dzieciom. Wobec **132** sprawców przemocy prowadzono w Ośrodku Korekcyjno – Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie SOW oddziaływania korekcyjno – edukacyjne.

Wymienione dane liczbowe częściowo obrazują skalę zjawiska przemocy w rodzinie w Kielcach oraz wskazują, że docelowymi grupami, które należy objąć szczególnym wsparciem są osoby dorosłe pokrzywdzone w sytuacji przemocy oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym. Powyższe fakty przemawiają za koniecznością kontynuowania pracy, w szczególności w zakresie zwiększania poziomu bezpieczeństwa osób doznających i zagrożonych przemocą oraz kompetencji służb świadczących pomoc. Wydaje się, że działania profilaktyczne i psychoedukacyjne zaplanowane w ramach Programu Ochrony Ofiar mogą stanowić skuteczny i sprawdzony sposób walki ze zjawiskiem przemocy w Kielcach.

W tym celu Gmina Kielce tworzy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie którego realizacja jest obowiązkiem wynikającym z art. 6.ust.1 i 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z 2005 r. z późn. zm.).

5. Prawne podstawy realizacji interdyscyplinarnych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Podstawę prawną działań podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomocą ofiarom przemocy w rodzinie stanowią m.in.:

- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59

- z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842),
 - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071),
 - ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178),
 - ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. z 2005 r. Nr 226, poz. 1943 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 1997 r. Nr 133, poz. 883 z późn. zm.),
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno - edukacyjne (Dz.U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259),

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. z 2007 r. Nr 201, poz. 1455),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 czerwca 2010 r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz.U. z 2010 r. Nr 110, poz. 733 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. Z 2005 r. Nr 77, poz. 672),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2010 r. Nr 201, poz. 1334),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2001r. w sprawie szczegółowych zasad działania poradni psychologiczno – pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych oraz ramowego statutu tych poradni (Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 109),
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 30 września 2005 r. w sprawie ośrodków adopcyjno - opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 205, poz. 1701 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2005 r. Nr 217, poz. 1837),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz.U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz.U. z 2011 r. Nr 81, poz. 448),
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., (Dz.U. Z 1991 r. Nr 120. poz. 526),
- Dokument „Karta Praw Ofiary”, Ministerstwo Sprawiedliwości, październik 1999 r.,
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2010 r. w sprawie I KPZ 10/10,
- Zarządzenie nr 162 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- Zarządzenie nr 528 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych,
- Projekt Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury "Niebieskie Karty" i wzorów formularzy "Niebieska Karta" z dnia 8 lutego 2011r.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 2006r.

6. Kompetencje podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Istotne miejsce w systemie walki z przemocą mają też bez wątpienia sądy i prokuratura.

Do kompetencji sądów, w sprawach związanych z popełnieniem przestępstwa w formie przemocy w rodzinie należy m.in.: zastosowanie środków probacyjnych na etapie postępowania przygotowawczego, wydanie wyroku w sprawie, orzekanie nadzoru kuratora, orzekanie w sprawie alimentów, ustalenie władzy rodzicielskiej, ustalenie kontaktów z dziećmi, orzeczenie rozdzielenia majątkowej, nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, itp.)

(Sąd Okręgowy w Kielcach, ul. Seminaryjska 12 a, tel: 41 34 02 300; Sąd Rejonowy w Kielcach, ul. Warszawska 44, tel: 41 34 95 807).

Kompetencje Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej to m.in.: podejmowanie działań o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, profilaktycznym i kontrolnym, nadzory w sprawach rodzinnych, nieletnich i dorosłych, praca w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kielcach, ul. Warszawska 34, tel: 41 34 95 807).

W ramach kompetencji prokuratury mieści się m.in.: prowadzenie postępowania przygotowawczego, występowanie z wnioskiem o zastosowanie środka probacyjnego (areszt tymczasowy, dozór policji, nakaz opuszczenia lokalu, zakaz zbliżania się), decyzja o wszczęciu lub odmowie wszczęcia dochodzenia, sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania.

Praca w ramach zespołów interdyscyplinarnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(Prokuratura Rejonowa Kielce – Wschód, ul. Sandomierska 106, tel: 41 364 98 00; Prokuratura Rejonowa Kielce – Zachód, ul. Sandomierska 106, tel: 41 364 97 00).

Kompetencje Policji to m.in.: ochrona życia i zdrowia, podejmowanie interwencji w przypadku przemocy w rodzinie, pomoc ofiarom przemocy – podejmowanie działań zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”, działania prewencyjne wobec sprawców, współpraca z instytucjami państwowymi i samorządowymi, organizacjami społecznymi w organizowaniu działań z zakresu profilaktyki, praca w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach, ul. Seminaryjska 12, tel: 41 349 23 10; Komenda Miejska Policji w Kielcach, ul. Wesoła 43 , tel: 41 349 30 10; Komisariat Policji I, oś.Na Stoku 63, tel: 41 349 31 10; Komisariat Policji II, ul. Kołłątaja 4, tel: 41 349 31 60; Komisariat Policji III, ul.

Paderewskiego 13 , tel: 41 349 32 10; Komisariat Policji IV, ul. Śniadeckich 14, tel: 41 349 32 60).

Kompetencje jednostek organizacyjnych pomocy społecznej: udzielanie pomocy finansowej rzeczowej, poradnictwo prawne, pedagogiczne, psychologiczne, socjalne, podejmowanie interwencji kryzysowej, praca socjalna, realizacja procedury „Niebieskie Karty”, praca w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach, ul. Studzienna 2, tel: 41 331 25 24; Rejony opiekuńcze: Śródmieście, ul. Kościuszki 25, tel: 41 368 07 71; Szydłówek, ul. Miodowa 7, tel: 41 362 62 65; KSM, ul. Wawrzyńskiej 20, tel: 41 369 12 79; Herby, ul. 1 - go Maja 196, tel: 41 346 15 45; Za Torami, ul. 1 - go Maja 196, tel: 41 345 52 43; Czarnów, ul. Mielczarskiego 121, tel: 41 345 14 21; Białogon, ul. Wesoła 51, tel: 41 340 72 60; Uroczysko, ul. Zapolskiej 7, tel: 41 331 29 93; Jagiellońskie, ul. Sienkiewicza 68, tel: 41 343 16 05; Świętokrzyskie, ul. J.N.- Jeziorańskiego 65, tel: 41 362 64 50; Barwinek - Baranówek, ul. Wesoła 51, tel: 41 368 71 59).

Dział Opieki i Wychowania MOPR, ul. Studzienna 2, tel: 41 331 72 58. Kompetencje: udzielanie pomocy na rzecz rodzin zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych; Zespół Profilaktyki Rodzinnej DOiW MOPR, ul. Wiśniowa 4, tel: 41 331 35 45. Kompetencje: pomoc na rzecz rodzin z małoletnimi dziećmi poprzez działania profilaktyczne, wspierające i interwencyjne.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie MOPR, ul. 1- go Maja 196, tel: 41 368 18 67; Ośrodek Korekcyjno - Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc MOPR, ul. Wiśniowa 3, tel: 41 362 89 73; Punkt Interwencyjno - Konsultacyjny MOPR, ul. Kołłątaja 4, tel: 41 366 10 52.

W ramach kompetencji specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie mieści się zapewnienie standardu podstawowych usług na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, w zakresie: interwencyjnym, terapeutycznym – wspomagających, potrzeb bytowych, oddziaływań korekcyjno edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. SOW zapewniają całodobowe schronienie, bezpłatny dostęp do specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, organizują pomoc medyczną, oddziaływania wspierające, profilaktyczne i terapeutyczne.

Kompetencje placówek oświatowych – edukacja, wychowanie, profilaktyka (przedszkola, szkoły), realizacja procedury „Niebieskie Karty”, praca w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz diagnoza psychologiczno – pedagogiczna dzieci i młodzieży, terapia rodzinna, wsparcie psychologiczne, prowadzenie zajęć profilaktycznych i psychoedukacyjnych, min.: (Miejski Zespół Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych w Kielcach, ul. Urzędnicza 16, tel: 41 345 86 09).

Kompetencje placówek służby zdrowia – ochrona zdrowia i zdrowia, profilaktyka zdrowotna,

realizacja procedury „Niebieskie Karty”, praca w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, oprócz kompetencji wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, mają do odegrania ważną rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie włącza przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych do pracy w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz do realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Organizacje pozarządowe są realizatorami zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy rodzinie zgodnie ze swoimi zapisami statutowymi. Te NGO-s, które zawarły z gminami Porozumienia o współpracy realizują działania interwencyjne w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” oraz pracują w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W Kielcach, wszyscy Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będą czynnie wspierać działania wyżej wymienionych podmiotów przy realizacji Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i w ramach swoich kompetencji będą pomagać w rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kielce. Do grona sprawdzonych partnerów, w ramach działającego w mieście od 2008 roku systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie należą, m.in.: Wydział Mieszkalnictwa UM Kielce, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu UM Kielce, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa UM Kielce, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, Świętokrzyskie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przepięstw, Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy, Centrum Interwencji Kryzysowej Caritas Diecezji Kieleckiej, Polski Czerwony Krzyż, Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy, Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze, Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży, placówki wsparcia dziennego (publiczne i niepubliczne), placówki ochrony zdrowia (publiczne i niepubliczne), placówki leczenia odwykowego, uczelnie wyższe – Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wszechnica Świętokrzyska w Kielcach, kościół, lokalne media (radio, prasa i telewizja).

Rozdział II. Przemoc w rodzinie w ujęciu teoretycznym

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, które kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Istotną rolę odgrywają w niej wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości, szacunku i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji nie jest ona w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania członków rodziny stają się niezgodne

z normami moralnymi i oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji rodziny. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy nawet zabójstw. Skutki przemocy dotyczą nie tylko jej bezpośrednich ofiar, ale także jej świadków, którymi najczęściej są dzieci.

Wokół przemocy funkcjonuje wiele mitów, jednym z nich jest powszechne przekonanie, że przemoc to zjawisko marginalne, występujące jedynie w rodzinach patologicznych. Badania statystyczne pokazują jednak, że przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym w Polsce przestępstwem, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące prze wagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienia i szkody”.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z dnia 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako „**jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym, lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą**”.

Przemoc jest przestępstwem, w zależności od tego, czy ma ona charakter jednorazowy, czy ciągły, Jeżeli ma charakter ciągły zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, z art. 207 Kodeksu karnego.

1. Rodzaje i typy przemocy

Przemoc przybiera bardzo różne oblicza. Bywa "gorąca" - taka, która pozostawia ślady w postaci obrażeń fizycznych, albo „chłodna” - czyli taka, która rani emocjonalnie. Najczęściej stosowanym ze względu na formy przemocy podziałem jest rozróżnienie na:

Przemoc fizyczną - której celem jest zadanie bólu fizycznego, uszkodzenie ciała, pogorszenie zdrowia lub pozbawienie życia. Dominującymi zachowaniami sprawcy są tutaj: popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą dłońią i pięścią, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, użycie broni, porzucenie w niebezpiecznej okolicy).

Przemoc seksualną – są to wszelkie działania zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub deprecjonowanie jej seksualności (wymuszenie pożycia seksualnego,

wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, itp.)

Przemoc psychiczną - charakteryzują zachowania, których celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu oraz utrzymanie nad nią pełnej kontroli, takie jak: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (w tym kontrolowanie i ograniczenie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczenie snu i pożywienia), degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokorzenia, zawstydzanie, stosowanie gróźb, itp.).

Przemoc ekonomiczną - czyli zachowania, których celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych rodzin.

Zaniedbanie - ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Ta forma przemocy dotyka najczęściej dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne.

2. Cykl przemocy

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma charakter długofalowy. Istotnym czynnikiem utrwalającym jej występowanie jest cykl przemocy. Zgodnie z definicją jest to powtarzający się wzorzec zachowań sprawcy i wynikający z tego wzorzec zachowań ofiary, we wspólnym związku opartym na przemocy. Z czasem zachowania sprawcy przyjmują coraz brutalniejsze formy. W cyklu przemocy wyróżniono trzy niezależne od siebie fazy, różne pod względem intensywności i czasu trwania:

- **Faza I - budowania napięcia.** Pojawia się tu stopniowy wzrost napięcia sprawcy, dochodzi do aktów przemocy, które sprawca próbuje usprawiedliwić, krytykuje i poniża ofiarę, jest rozdrażniony. Osoba doznająca przemocy stara się nie drażnić sprawcy, zachowuje się ostrożnie, usprawiedliwia go i szuka winy w sobie, obarcza się odpowiedzialnością za zły humor sprawcy.
- **Faza II - wybuchu przemocy.** Napięcie sprawcy prowadzi do gwałtownych aktów przemocy, które zagrażają zdrowiu i życiu ofiar. Faza jest krótka, lecz bywa brutalna. Ofiary mogą doznać poważnych obrażeń ciała. Często pomniejszają ich wymiar, aby dodatkowo nie drażnić sprawcy. Istotne jest, że moment zakończenia tej fazy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem się ofiary.
- **Faza III - miodowego miesiąca.** Sprawca wyraża swój żal, przeprosza za zachowanie, zapewnia, że się zmieni, że nigdy więcej tego nie zrobi, nie skrzywdzi. Osoba dotknięta przemocą czuje się odpowiedzialna za to co się stało. Postanawia dać drugą szansę, co staje się jednym z ważnych powodów pozostawania w krzywdzącym związku. Faza ta kończy się

ponownym narastaniem napięcia.

Rozdział III. Sytuacja psychologiczna ofiar przemocy w rodzinie

1. Charakterystyka osób doznających przemocy

Doświadczenie przemocy, oprócz szkód fizycznych, powoduje trwałe i rozległe następstwa w psychice człowieka. Ofiary przemocy domowej mają silne poczucie winy związane z przypisywaniem sobie odpowiedzialności za akty przemocy, są bowiem przekonane (na skutek działania sprawcy), że to ich zachowanie spowodowało przemoc. Postrzegają siebie jako osoby które nie mają żadnej kontroli nad własnym życiem i otoczeniem. Doświadczają także głębokiej nieufności wobec innych ludzi. Powtarzająca się i intensywna, często zagrażająca życiu przemoc powoduje, że ofiary swój wysiłek koncentrują na przetrwaniu, a nie na szukaniu długofalowych rozwiązań problemu. Boją się ujawnić przemoc, gdyż może to zagrażać ich życiu. Osoby doznające przemocy najczęściej nie widzą szans na zmianę swojej sytuacji. Badania pokazują, że ofiary szukają pomocy dopiero wtedy, gdy ich problemy przybierają niezwykle poważny charakter. Przemoc czyni z człowieka istotę bezwonną i zależną.

Ofiary przemocy domowej cechuje:

- niska samoocena, skłonność do obwiniania się,
- bierna strategia radzenia sobie ze stresem,
- silna zależność,
- lęk,
- obniżony nastrój, depresja
- izolacja społeczna i nieufność w stosunku do innych
- dolegliwości psychosomatyczne.

2. Syndrom wyuczonej bezradności

Teoria wyuczonej bezradności została określona przez amerykańskiego psychologa Martina Seligmana, który badał mechanizm bierności i rezygnacji. Definicja wyuczonej bezradności określa ją jako poddanie się, zaprzestanie działania, wynikające z przekonania ofiary, że cokolwiek zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych. Leonora Walker badała kobiety doznające przemocy i zauważyła, że na początku kobiety podejmowały działania mające wpłynąć na zmianę ich sytuacji, zaś dopiero gdy nabrały one przekonania o nieskuteczności swoich działań pojawiało się poczucie bezradności.

Wyuczona bezradność prowadzi do powstania wielu deficytów w sferach:

- poznawczej - ofiara nabiera przekonania, że nie ma takich sytuacji, w których można coś zrobić, nikt nie może jej pomóc,
- motywacyjnej - osoba zachowuje się biernie, jest zrezygnowana, nie podejmuje żadnych działań,
- emocjonalnej - pojawiają się stany apatii, depresji, lęk, poczucie niekompetencji, uczucia

zmęczenia, wrogości.

3. Zjawisko „prania mózgu”

Przez pojęcie „prania mózgu” rozumie się szereg zabiegów, celowo stosowanych przez grupę lub jednostkę by zmienić czyjeś przekonania, nastawienie, światopogląd, ale także w celu zmiany osobowości (uczuć, potrzeb, postaw), aby osoba manipulowana działała zgodnie z oczekiwaniami manipulatora. Proces prania mózgu powoduje całkowite podporządkowanie się, utratę poczucia własnej wartości i własnych przekonań oraz bezkrytyczne przyjmowanie rzeczywistości wykreowanej przez sprawcę. Metody stosowane w „praniu mózgu” stanowią istotę przemocy emocjonalnej. Badania nad przemocą w rodzinie pozwoliły wyodrębnić najbardziej typowe zachowania sprawców stosujących technikę prania mózgu.

Zalicza się do nich:

- izolację ofiary,
- monopolizację uwagi,
- doprowadzenie do wyczerpania,
- wywoływanie lęku i depresji,
- naprzemiennosc kary i nagrody,
- demonstrowanie wszechmocy i wszechwładzy.

Konsekwencją takich zachowań jest:

- degradacja obrazu siebie - zabiegi te powodują u ofiary zmniejszoną aktywność, wycofywanie się z działania i unikanie trudnych zadań. Myśli o sobie, że jest głupia i mało zdolna. Łatwo ulega sugestii i manipulacji. Często zmienia swoje poglądy, aby dostosować się do oczekiwań sprawcy przemocy.

- przeżywanie silnego lęku i poczucia zagrożenia - ofiara ma duże poczucie winy, lęku i wstydu. Od sprawcy oczekuje kary, bowiem o sobie nabiera przekonania, że jest pełna wad, wszystko robi źle. Przeżywanie silnego poczucia winy powoduje, że złość i agresję kieruje w stronę własnej osoby, natomiast sprawca czuje się bezkarny.

- wyzwalanie silnych stanów regresji - regresja jest mechanizmem obronnym, który polega na nawrotach do zachowań i sposobów działania z wcześniejszych okresów życia.

Stosowanie techniki prania mózgu prowadzi do regresywnych stanów w osobowości ofiary. Skutkiem tego jest bezradność ofiar, zanik krytycznego myślenia, powrót do myślenia życzeniowego, czasem zanik uczuć wyższych.

4. Zespół stresu pourazowego (Post Traumatic Stress Disorder)

U osób doznających przemocy domowej rozpoznaje się specyficzną kategorię zaburzeń emocjonalnych, które nazywa się „zespołem zaburzeń stresu pourazowego” i oznacza się międzynarodowym skrótem PTSD. Źródłem tego rodzaju stresu są sytuacje stanowiące zagrożenie

dla zdrowia i życia. Rozpoznaje się go u 60% bitych kobiet. Stopień nasilenia objawów jest uzależniony od nasilenia przemocy. Do podstawowych objawów PTSD zalicza się: bolesne powracanie śladów doświadczeń urazowych, przeżywanie specyficznego paraliżu emocjonalnego, unikanie tego, co przypomina uraz, a także stany hiperpobudzenia. Pomimo upływu czasu pojawiają się koszmary senne i bezsenność, wracają wstrząsające wspomnienia. Ofiary doświadczają wizji na jawie (tzw. „flashback”) oraz niezrozumiałych stanów emocjonalnych i somatycznych. Ofiara czuje się, jakby jej uczucia znajdowały się w stanie zamrożenia, towarzyszy temu gotowość do pojawienia się reakcji ucieczki lub walki bez sytuacyjnego uzasadnienia. Ofiara obawia się, że zwariowała, nie rozumie tego, co się z nią dzieje. U osób z rozwiniętym PTSD często pojawiają się u stany depresyjne, lęk i apatia.

5. Proces wiktylizacji

Jednym z mechanizmów istotnie utrudniających przerwanie przemocy jest tzw. proces wiktylizacji, któremu podlegają osoby doznające przemocy. Zmienia on poczucie tożsamości osoby maltretowanej. Osoba doznająca przemocy z czasem traci poczucie bezpieczeństwa i uporządkowania życia, traci zaufanie do siebie i zaczyna o sobie źle myśleć. Czuje się jak małe dziecko i pragnie wycofywać się z normalnego życia, izoluje się od innych. U części ofiar pojawiają się wtórne zranienia spowodowane niewłaściwymi reakcjami ich otoczenia np: otoczenie nie wierzy w to co mówi ofiara, pomniejsza ważność raniących doświadczeń, obwinia ofiarę, zdarza się, że odmawia pomocy i sugeruje, że chce ona uzyskać korzyści ze swojej krzywdy. Takie reakcje otoczenia powodują, że osoba doznająca przemocy zaczyna myśleć, że bycie ofiarą jest jej przeznaczeniem do końca życia, traci nadzieję na zmianę. Czasem w odruchu desperacji podejmuje zamach na życie swoje lub sprawcy. Ten ostatni etap wiktylizacji osiąga tylko część ofiar, wtedy nie szukają one pomocy z zewnątrz. Jeżeli ofiara nie otrzyma odpowiedniej pomocy właśnie z zewnątrz, jej szanse na wyrwanie się z pułapki przemocy są niewielkie. Dlatego szczególnie ważne jest udzielenie jej profesjonalnej pomocy przez instytucje i organizacje pomocowe.

Rozdział IV. Specyfika przemocy wobec niektórych kategorii ofiar

1. Przemoc a alkohol

Alkohol nie jest przyczyną przemocy, lecz usprawiedliwieniem dla jej stosowania. Obecny stan badań wskazuje na to, że nie ma związku przyczynowo - skutkowego między przemocą a alkoholem. Można jedynie mówić o współwystępowaniu tych zjawisk. Badania wskazują, że 1/3 przypadków występowania przemocy w rodzinie to tzw. trzeźwa przemoc, której nie można wyjaśnić chorobą psychiczną, czy nadużywaniem środków psychoaktywnych przez sprawcę.

Osoby doznające przemocy domowej często same sięgają po środki psychoaktywne z różnych powodów, np.: aby zmniejszyć ból fizyczny i psychiczny, aby uciec w ten sposób od zagrażającej

rzeczywistości. Używają ich jako środka nasennego, jako środka poprawiającego funkcjonowanie w sytuacjach zadaniowych (w pracy, w sądzie, podczas uroczystości rodzinnych). Środki te stosują także dla poprawy obrazu własnej osoby, dla zmiany silnych nieprzyjemnych uczuć (lęku, wstydu, poczucia winy) na przyjemne (ulga) lub obojętne. Nadużywają alkoholu bo to sprzyja myśleniu magiczno-życzeniowemu: odwracaniu uwagi, minimalizowaniu. Zażywają leki uspokajające często z zalecenia lekarza żeby nie dać satysfakcji sprawcy (według zasady: nie zobaczy mnie słabej). Osoby doznające przemocy wolą być postrzegany jako osoby z zaburzeniami psychicznymi (bo istnieje społeczne przyzwolenie na zażywanie środków psychoaktywnych), niż jako ofiary przemocy (bo oznacza to naznaczenie społeczne za sprawą mitów i stereotypów).

Kobiety uzależnione od alkoholu, które doświadczają przemocy w rodzinie: przeważnie piją w domu i ukrywają swoje picie, dlatego wykrywanie alkoholizmu u kobiet sprawia „pomagaczom” pewne trudności. Fakt bycia matką powstrzymuje wiele pijących kobiet przed decyzją sięgnięcia po pomoc (doświadczenie przemocy plus problem alkoholowy równa się podwójny wstyd). Poza tym otoczenie nieustannie sprawdza jakość macierzyństwa, zazwyczaj z nastawieniem, że kontrola wypadnie negatywnie. Natomiast jakość ojcostwa sprawdzana jest bardzo rzadko albo wcale. Wynika to z tego, że w potocznym myśleniu uzależnienie od alkoholu było od wieków domeną mężczyzn i było powszechnie akceptowane. Ogromnym zagrożeniem dla kobiet mających problem alkoholowy, w sytuacji powtarzających się aktów przemocy jest zwiększone ryzyko powrotu do picia. Ważną kwestią, na którą należy zwrócić uwagę jest również specyfika osób współzależnionych doświadczających przemocy w rodzinie. Ich samoocena zwykle jest zależna od wpływu na uczucia partnera. Myślą: *jestem wartościowa, jeżeli uda mi się zmusić go do tego, by mnie pokochał*, albo: *jestem atrakcyjna, bo ze względu na mnie przestanie pić i nie będzie agresywny*. Osoba współzależniona nie realizuje swoich potrzeb, tylko wszystkie działania wykonuje w odpowiedzi na zachowania partnera, a jego celem nie jest zmiana zachowań agresywnych lecz zdobycie swobodnego dostępu do alkoholu. Zachowania osoby współzależnionej niestety z tym celem nie korespondują bo nacechowane są nadkontrolą i nadodpowiedzialnością. W rezultacie osoby współzależnione utrudniają a nie ułatwiają sięganie po alkohol partnerowi co wzbudza jego złość i gniew, prowadzi w rezultacie do aktów agresji., niestety do aktów przemocy dochodzi również na trzeźwo, co często dla osób współzależnionych jest bardziej przerażające. Osobom współzależnionym trudno jest sięgać po pomoc i to nie ze względu na lęk związany z zagrożeniem zdrowia i życia ale częściej z powodu lęku, który dotyczy różnego rodzaju szkód spowodowanych picciem partnera: materialnych, prawnych, zagrażających pozytywnemu obrazowi rodziny.

2. Przemoc wobec dzieci

Przemoc wobec dziecka to każde zachowanie, które powoduje cierpienie, zaburza jego rozwój, włącza dziecko w aktywność nieadekwatną do etapu jego rozwoju. To także zaniechanie działania skutkujące narażaniem dziecka na niebezpieczeństwo. Najczęściej opisywane w literaturze formy przemocy wobec dzieci to:

Krzywdzenie emocjonalne - powtarzający się wzorec zachowań osoby opiekującej się dzieckiem lub skrajnie drastyczne wydarzenia powodujące u dziecka poczucie bycia nic nie wartym, niechcianym, złym, odrzuconym, zależnym od zaspokojenia potrzeb innych osób.

Wyróżnia się sześć form krzywdzenia: 1) wrogie odrzucenie lub poniżenie, 2) zastraszanie, 3) wyzyskiwanie i przekupywanie, 4) odmowa reakcji emocjonalnych, 5) izolowanie, 6) zaniedbywanie rozwoju umysłowego, nauki, zdrowia, opieki medycznej.

Przemoc fizyczna - zamierzone, celowe uszkodzenie ciała lub zadawanie bólu i fizycznych ran.

Sygnaty ostrzegawcze, na które należy zwrócić uwagę przy diagnozowaniu tej formy przemocy to: widoczne ślady obrażeń (siniaki, zadrapania, otarcia, opuchlizny, blizny, złamania, inne urazy), niespójne lub niewiarygodne tłumaczenie przyczyn urazów przez rodziców i dziecko, dziecko wyraźnie boi się rodzica, reaguje lękiem na ruch, gest wykonany w jego kierunku, występują objawy somatyczne (bóle głowy, brzucha, tiki, moczenie nocne).

Przemoc psychiczna - niszczenie bądź znaczne obniżanie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka poprzez: 1) powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, upokarzanie dziecka, 2) stosowanie gróźb, szantaż, straszenie, 3) emocjonalne odrzucenie - oziębłość, obojętność lub lekceważenie dziecka, brak wsparcia, uwagi, miłości, 4) stawianie dziecku zbyt wysokich wymagań, nieadekwatnych do wieku i możliwości psychofizycznych.

Sygnaty ostrzegawcze, na które należy zwrócić uwagę przy diagnozowaniu tej formy przemocy to: obniżona samoocena, brak wiary w siebie, nieśmiałość, zachowania nieadekwatne do wieku (zbyt infantylne lub zbyt dorosłe), samookaleczenia, zaburzenia jedzenia, snu, koszmary senne, lęki, trudności z zasypianiem, somatyzacja - bóle głowy, brzucha, moczenie nocne, opóźnienie rozwoju fizycznego bądź intelektualnego dziecka.

Przemoc seksualna – to każde zachowanie osoby dorosłej angażujące dziecko w aktywność seksualną. Może przebiegać z kontaktem fizycznym (współżycie z dzieckiem, dotykanie genitaliów, pieszczoty) lub bez kontaktu fizycznego (ekshibicjonizm, podglądactwo, uwodzenie, obnażanie dziecka, czynienie z dziecka świadka aktów seksualnych, demonstrowanie treści pornograficznych, rozmowy o seksie).

Sygnaty ostrzegawcze, na które należy zwrócić uwagę przy diagnozowaniu tej formy przemocy to: nieadekwatne do wieku zachowania seksualne i wiedza na temat seksu, wycofanie, depresja, zamknięcie w sobie, unikanie kontaktów z rówieśnikami, nagłe pogorszenie się wyników w nauce, ucieczka z domu, ucieczka w nałogi, trudności w poruszaniu się, siadaniu.

Bycie świadkiem przemocy – to obserwowanie aktów przemocy jednego rodzica wobec drugiego, udział w awanturach i różnych formach przemocy, obserwowanie skutków (obrażeń, zniszczeń, płaczu), wysłuchiwanie stanowisk stron, konieczność opowiadania się po którejś ze stron.

Sygnalami ostrzegawczymi, które sugerują, że dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie są: jego stałe poczucie winy, lęku, depresja, ciągle napięcie nerwowe, rozdrażnienie, bądź ugrzecznione zachowanie, zachowania nieadekwatne do wieku (zbyt infantylne lub zbyt dorosłe), somatyzacja (bóle głowy, brzucha, moczenie, tiki), pogorszenie się wyników w nauce, zamknięcie się w sobie, wycofanie lub demonstrowanie zachowań agresywnych.

Zaniedbanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, zarówno fizjologicznych (jedzenia, snu, ciepła, odpowiedniej odzieży, opieki lekarskiej i specjalistycznej) jak i psychicznych (poczucia bezpieczeństwa, miłości, akceptacji, wsparcia).

Występowanie tej formy przemocy sygnalizują: wygląd dziecka (nieadekwatne do pogody bądź brudne ubranie), częste, nieusprawiedliwione absencje w szkole, kradzieże pieniędzy lub jedzenia, konflikty z prawem, braki w ubraniu, przyborach szkolnych, brak opieki medycznej (szczepień, okularów itd.).

Dzieci, ofiary krzywdzenia wchodzą bardzo łatwo w rolę ofiary lub sprawcy. Pozostając w niej przez wiele lat mają niski poziom kompetencji społecznych, trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu prawidłowych relacji społecznych. Skutki bycia ofiarą czy świadkiem przemocy w rodzinie w dzieciństwie niosą niestety za sobą szkody, które bardzo ciężko naprawić w życiu dorosłym. Dlatego tak ważną kwestią jest wczesne diagnozowanie problemu przemocy wobec dzieci i ochrona ich zdrowia, życia oraz praw.

3. Przemoc wobec osób starszych

Główne czynniki wpływające na występowanie przemocy w stosunku do osób starszych to: zmniejszająca się z wiekiem siła, poczucie bezradności, poczucie uzależnienia od innych ludzi, poczucie bycia odrzuconym, potrzeba miłości i bycia potrzebnym, choroba, niesprawność, niedołęstwo. Najczęstsze formy przemocy w rodzinie stosowane wobec osób starszych oraz niepełnosprawnych to:

Przemoc ekonomiczna: przepijanie, odbieranie renty, zmuszanie do zmiany testamentu, zmuszanie do przepisywania nieruchomości, dóbr, pieniędzy.

Zaniedbywanie: niepodawanie niezbędnych leków, ograniczenie pożywienia, zaniedbywanie czynności pielęgnacyjnych, higienicznych, wizyt u lekarza.

Ograniczanie wolności: zamykanie samotnie w domu, ograniczenie dostępu do ludzi, łazienki lub innych pomieszczeń, zamykanie w jednym pomieszczeniu, ograniczenie kontaktu z innymi członkami rodziny (zakaz wychodzenia z domu, zakaz przyjmowania gości, korzystania z telefonu).

Przemoc psychiczna: obrażanie i poniżanie osób starszych.

Ludzie starsi nie chcą mówić o przemocy jakiej doznają, obawiając się konsekwencji dla sprawcy, konsekwencji dla siebie np. zabrania do „domu starców”, nie poradzenia sobie samemu, poczucia bycia złym rodzicem. Niezręcznie im o tym mówić, często uważają, że taka sytuacja jest normalna, są przestraszone, nie chcą wierzyć, nie dopuszczają do świadomości, że to im się przytrafiło, mają nadzieję, że stosowane nadużycia są tylko incydentalne i wkrótce się skończą, są zawstydzane, Szczerzej wtedy, gdy przemoc występuje ze strony członka rodziny, obawiają się, że jeśli komuś powiedzą, sprawa się pogorszy, mają problemy z pamięcią i wysławianiem, czasem myślą, że to co się stało, było ich winą.

4. Zasady udzielania pomocy ofiarom przemocy

Podstawowym celem pomocy osobom doznającym przemocy jest zapewnienie im bezpieczeństwa i odbudowanie poczucia mocy osobistej, w sposób uwzględniający indywidualne tempo ofiary i jej gotowość do zmiany. Punktem wyjścia do pracy z ofiarami jest przyjęcie założenia, że nic z tego, co zrobiła ofiara i żadne okoliczności nie mogą usprawiedliwiać przemocy czy zdjąć odpowiedzialności za nią ze sprawcy.

Najważniejszymi zasadami w udzielania pomocy są więc:

- bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy,
- autonomia osoby doznającej przemocy,
- odpowiedzialność osoby stosującej przemoc.

Efektywność pomocy ofiarom należy mierzyć poprzez ich wewnętrzne zmiany, które warunkują skuteczne, konstruktywne działanie i pożądane zmiany życiowe. Pracę psychologiczną z osobami doznającymi przemocy w rodzinie można podzielić na trzy ważne etapy: 1) diagnoza problemu, 2) stworzenie i wprowadzenie w życie planu bezpieczeństwa, 3) praca nad skutkami przemocy. Wprowadzając do realizacji na terenie miasta Kielce Program Ochrony Ofiar autorom tego dokumentu towarzyszy przekonanie, że zasady te będą stosowane wobec osób doznających przemocy w rodzinie i uda się zrealizować, dzięki wysiłkom i profesjonalizmowi wielu miejskich instytucji, służb, organizacji założony w Programie cel główny oraz cele szczegółowe.

Rozdział V. Harmonogram działań Programu

Ochrona ofiar przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa u osób pokrzywdzonych i zagrożonych przemocą oraz profesjonalizację działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Kielce poprzez:

- 1) Utworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa osób doznających przemocy w rodzinie;
- 3) Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie;
- 4) Rozwijanie

działań profilaktycznych i psychoedukacyjnych na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie;

5) Poprawa funkcjonowania psychospołecznego osób doznających przemocy w rodzinie;

6) Monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;

7) Rozwój interdyscyplinarnego systemu wsparcia ofiar przemocy w rodzinie oraz kompetencji osób odpowiedzialnych za realizację działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROGRAMU OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W KIELCACH

L.p.	Cele szczegółowe Zadania	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania
1.	Utworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu ochrony ofiar przemocy w rodzinie	1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie. 2. Tworzenie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar. 3. Opracowanie i wdrożenie modelowego Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie z udziałem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 4. Opracowanie procedur współpracy służb w zakresie ochrony ofiar przemocy w rodzinie. 5. Inicjowanie i podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji rozpoznania przemocy w rodzinie. 6. Szkolenie przedstawicieli służb zaangażowanych w realizację Programu Ochrony Ofiar. 7. Organizowanie cyklicznych spotkań przedstawicieli służb dot. ewaluacji działań w ramach Programu.	Miasto Kielce, Koordynator GPPPwR, Zespół ds. wdrażania GPPPwR, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Grupy Robocze, Realizatorzy GPPPwR.	2011 – 2013 2011 - 2012 2011 - 2013	Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację zadania. Rejestrowanie przypadków przemocy w rodzinie. Raporty okresowe, ankiety ewaluacyjne. Liczba osób objętych szkoleniem. Ilość spotkań ewaluacyjnych.

2.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa osób doznających przemocy w rodzinie	<p>1, Zapewnienie całodobowego schronienia w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dorosłym osobom doznającym przemocy wraz z dziećmi, - osobom niepełnosprawnym oraz osobom starszym doznającym przemocy w rodzinie, - dzieciom będącym ofiarami przemocy w rodzinie. 	<p>MOPR: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Dział Opieki i Wychowania, Zespół Profilaktyki Rodzinnej, Zespół Usług Interwencji Kryzysowej; Domy pomocy społecznej, Placówki ochrony zdrowia – szpitale; Placówka Opieki Doraźnej “Azył”; Placówki opiekuńczo-wychowawcze o charakterze interwencyjnym – Pogotowia Rodzinne; Centrum Interwencji Kryzysowej Caritas Diecezji Kieleckiej; Polski Czerwony Krzyż, Komenda Miejska Policji: Policyjna Izba Zatrzymań, Policyjna Izba Dziecka.</p>	2011 - 2013	<p>Liczba osób objętych całodobowym schronieniem, (z podziałem na osoby dorosłe i dzieci), okres pobytu w placówce. Ilość, rodzaj placówek zapewniających całodobowe schronienie, ilość miejsc w tych placówkach. Formy udzielonej pomocy.</p>
		<p>2. Opracowywanie <i>Planów bezpieczeństwa</i> z osobami doznającymi przemocy w rodzinie, pozostającymi w środowisku domowym, w stanie zagrożenia ze strony sprawcy.</p>	<p>MOPR: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Komenda Miejska Policji</p>	2011 - 2013	<p>Liczba środowisk, ilość opracowanych planów.</p>

		<p>3. Zapoznanie z obowiązującymi procedurami chroniącymi osobę pokrzywdzoną oraz przysługującymi jej prawami. Informowanie o miejscach i formach pomocy.</p>	<p>Kuratorska Służba Sądowa</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Grupy Robocze, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Komenda Wojewódzka Policji, Komenda Miejska Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorska Służba Sądowa, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe, Realizatorzy GPPPwR.</p>	<p>2011 - 2013</p>	<p>Liczba osób objętych edukacją. Ilość udzielonych porad w kontakcie indywidualnym i telefonicznym.</p>
		<p>4. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą. Realizacja procedury "Niebieskie Karty" we współpracy służb, (zgodnie z art. 9d ustawy z dnia 10.06.2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (D.U.Nr 125, poz.842)</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Przewodniczący ZI, Grupy Robocze, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Komenda Miejska Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia,</p>	<p>2011 - 2013</p>	<p>Ilość wypełnionych NK, liczba osób objętych procedurą. Ilość interwencji w ramach NK. Ilość posiedzeń ZI w związku z uruchomieniem procedury NK. Ilość działań prewencyjnych, prawnych podjętych w związku</p>

		<p>5. Opracowanie, wdrożenie, jednolitych procedur postępowania podczas prowadzenia działań interwencyjnych wobec osób doznających przemocy w rodzinie, związanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacją procedury "Niebieskie Karty"; - odbieraniem dzieci w sytuacji zagrożenia ich życia i zdrowia; - kierowaniem osób pokrzywdzonych, z obrażeniami ciała na badanie lekarskie; - izolacją sprawcy przemocy w rodzinie. 	<p>Organizacje pozarządowe.</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Przewodniczący ZI, Koordynator GPPPwR, Zespół ds. wdrażania GPPPwR, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Dział Opieki i Wychowania/ Zespół Profilaktyki Rodzinnej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Komenda Miejska Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorska Służba Sądowa, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia.</p>	<p>2011 - 2012</p>	<p>z procedurą NK.</p> <p>Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację zadania. Ilość opracowanych i wdrożonych procedur. Raporty okresowe, ankiety ewaluacyjne dot. oceny skuteczności procedur.</p>
		<p>6. Inicjowanie i prowadzenie działań interwencyjnych w sprawach dot. przemocy w rodzinie. Interwencja kryzysowa wobec ofiar przemocy w rodzinie. Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy. Przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.</p>	<p>Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Grupy Robocze, Miejski Ośrodek Pomocy</p>	<p>2011 – 2013</p>	<p>Ilość podjętych interwencji. Formy udzielonej pomocy. Ilość podmiotów realizujących działania</p>

			<p>Rodzinie: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy</p> <p>w Rodzinie, Punkt Interwencyjno – Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie, Dział Opieki i Wychowania - Zespół Profilaktyki Rodzinnej, Zespół Usług Interwencji Kryzysowej; Komenda Miejska Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorska Służba Sądowa, Placówki ochrony zdrowia. Centrum Interwencji Kryzysowej Caritas, Polski Czerwony Krzyż, Realizatorzy GPPPwR.</p>		<p>interwencyjne. Raporty okresowe i roczne.</p>
		<p>7. Szkolenie przedstawicieli służb zaangażowanych w realizację działań interwencyjnych wobec osób doznających przemocy w rodzinie, w tym w realizację procedury NK.</p>	<p>Miasto Kielce, Koordynator GPPPwR, Zespół ds. wdrażania GPPPwR.</p>	<p>2011 – 2013</p>	<p>Liczba osób objętych szkoleniem.</p>
		<p>8. Wykorzystywanie dostępnych narzędzi prawnych służących ochronie ofiar przemocy w rodzinie przez</p>	<p>Realizatorzy GPPPwR, Zespół Interdyscyplinarny</p>	<p>2011 – 2013</p>	<p>Ilość złożonych zawiadomień</p>

		<p>podmioty odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, m.in. takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, - informowanie o możliwościach korzystania z oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych przez sprawców oraz z zajęć edukacyjno – motywacyjnych przez ofiary. - zatrzymanie, izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie – w wyniku interwencji Policji), - wnioskowanie i orzekanie o zastosowaniu środków probacyjnych – na wniosek Prokuratury, orzekanie - Sąd) - nadzór nad wykonywaniem orzeczeń sądu (zakaz zbliżania, nakaz opuszczenia lokalu, itd.- na podstawie postanowień Sądu) Policja, Kuratorska Służba Sądowa), - kierowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. <p>9. Wykorzystywanie rozwiązań wynikających z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedury współpracy służby kuratorskiej oraz funkcjonariuszy policji w stosunku do osób wobec których wykonywane są orzeczenia sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy lub groźby bezprawnej. (z dn. 29.11.2010r.), 	<p>ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Przewodniczący ZI, Grupy Robocze,</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia. Problemów Alkoholowych, Komenda Miejska Policji, Kuratorska Służba Sądowa, Sąd, Prokuratura.</p> <p>Kuratorska Służba Sądowa, Komenda Wojewódzka, Komenda Miejska Policji Sąd.</p>	<p>2011 – 2013</p>	<p>o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Liczba osób zatrzymanych, izolowanych. Liczba wniosków, orzeczeń o zastosowaniu środków probacyjnych. Liczba osób objętych nadzorem. Liczba sprawców skierowanych dna zajęcia korekcyjno – edukacyjne.</p> <p>Liczba osób wobec, których zastosowano procedurę. Ilość podjętych działań.</p>
--	--	--	---	--------------------	---

	<p>- Porozumienia dotyczącego funkcjonowania Telefonu Interwencyjno - Informacyjnego dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie stosowaną przez osoby uprzednio skazane za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby</p> <p>bezpprawnej wobec członka rodziny działającego w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (z dn. 29.11. 2010r.) Rozpowszechnianie informacji o telefonie interwencyjnym.</p> <p>- Procedury interwencji w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia małoletnich dzieci i konieczności umieszczenia ich poza rodziną (Zarządzenie Nr 26/10 z dnia 05.07.2010r. Dyrektora MOPR Kielce)</p> <p>10. Zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do całodobowej pomocy telefonicznej Miejskiego Telefonu Zaufania - 195 13, bezpłatnej z telefonów stacjonarnych.</p>	<p>Kuratorska Służba Sądowa, Komenda Wojewódzka, Komenda Miejska Policji Sąd, Koordynator ds. Interwencji NL.</p> <p>Koordynator GPPPwR</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach: Dział Opieki i Wychowania, Zespół Profilaktyki Rodzinnej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Komenda Miejska Policji, Placówki ochrony zdrowia, Kuratorska Służba Sądowa, Sąd Rodzinny</p> <p>Miasto Kielce Koordynator GPPPwR, MOPR/ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie/ Punkt</p>	<p>2011 – 2012</p> <p>2011 – 2012</p> <p>2011 – 2013</p> <p>2011 – 2013</p>	<p>Ilość miejsc zamieszczonej informacji.</p> <p>Liczba osób wobec, których zastosowano procedurę.</p> <p>Ilość i rodzaj podjętych działań.</p> <p>Liczba osób objętych pomocą telefoniczną.</p>
--	--	---	---	--

	<p>3. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.</p>	<p>1. Prowadzenie poradnictwa i i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</p>	<p>Interwencyjno _ Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie,</p> <p>Miasto Kielce: Realizatorzy GPPPwR. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejski Zespół Poradni Psychologiczno Pedagogicznych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie: Dział Opieki i Wychowania, Zespół Profilaktyki Rodzinnej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, Placówki wsparcia dziennego publiczne i niepubliczne, Placówka Opieki Doraźnej Azył, Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi</p>	<p>2011 - 2013</p>	<p>Ilość placówek udzielających profesjonalnej pomocy. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, interwencji, edukacji.</p>
--	--	---	--	--------------------	---

			<p>i Kobiet w Cięży, Polski Czerwony Krzyż - Schronisko dla Kobiet Ofiar Przemocy, Centrum Interwencji Kryzysowej- Sieć Pomocy Ofiarom Przepęstw, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, Placówki oświatowe.</p>		
		<p>2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie dostępu do interdyscyplinarnej pomocy w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Grup Roboczych.</p>	<p>Miasto Kielce, Koordynator GPPPwR, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, Grupy Robocze, Realizatorzy GPPPwR.</p>	2011 – 2013	<p>Liczba osób korzystających z interdyscyplinarnej pomocy.</p>
		<p>3. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej i socjalnej osobom doznającym przemocy w rodzinie - ambulatoryjnej i stacjonarnej oraz dostępu do pomocy medycznej.</p>	<p>Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejski Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych, Centrum Interwencji Kryzysowej – Sieć Pomocy Ofiarom Przepęstw.</p>	2011 – 2013	<p>Liczba osób objętych specjalistyczną pomocą. Ilość porad.</p>

		<p>4. Opracowanie i wdrożenie na terenie miasta Kielce projektu realizowanego w ramach Programu Osłonowego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” pt.: „<i>Interdyscyplinarnie – godniej, skuteczniej i sprawniej przeciw przemocy w rodzinie</i>”.</p> <p>W ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie na terenie miasta Kielce Punktów Informacyjnych , tj. Punktów Ochrony Ofiar (POO) dla osób doznających i zagrożonych przemocą w rodzinie; - Pilotaż działalności POO; - Zorganizowanie dyżurów specjalistów w POO (prawnika, psychologów, terapeutów rodzinnych, specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mediatorów rodzinnych); - Wyposażenie POO w materiały edukacyjno – informacyjne: poradniki, ulotki, plakaty i kwestionariusze diagnostyczne do pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie; - Opracowywanie i zaktualizowanie bazy danych o placówkach pomocowych działających na terenie gminy Kielce w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie; - Rozpowszechnienie informacji nt. POO. 	<p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,</p> <p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,</p> <p>Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Miejski Zespół Poradni Psychologiczno Pedagogicznych</p> <p>Lokalne media. Realizatorzy projektu.</p>	<p>V – XII. 2011</p> <p>IX – XII.2011</p> <p>IX – XII.2011</p> <p>IX – XII. 2011</p> <p>2012 - 2013</p>	<p>Ilość utworzonych POO. Liczba osób korzystających z usług POO.</p> <p>Ilość rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych. Miejsca kolportażu. Ilość komunikatów medialnych.</p> <p>Ilość działających POO.</p> <p>Liczba osób objętych</p>
		<p>5. Uruchomienie na terenie miasta Kielce stałej sieci</p>	<p>Miasto Kielce,</p>		

		<p>Punktów Informacyjnych, tj. Punktów Ochrony Ofiar (POO) dla osób doznających i zagrożonych przemocą w rodzinie i w ramach ich działalności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie o bezpiecznych miejscach schronienia, - o możliwościach uzyskania zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanego z użyciem przemocy w rodzinie - o miejscach i warunkach wykonania obdukcji lekarskiej, - o prawach osób pokrzywdzonych, - o dostępie do programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, - o działających grupach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, - rozpowszechnianie informacji o telefonach zaufania, instytucjach, organizacjach udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w ramach działającego GPPPwR i POO. <p>6. Zapewnienie osobom pokrzywdzonym dostępu do całodobowej pomocy telefonicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie środków finansowych na utrzymanie Miejskiego Telefonu Zaufania – 195 13; - Obsługa Miejskiego Telefonu Zaufania - zapewnienie całodobowych dyżurów specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie; <p>- Rozpowszechnianie informacji o wszystkich działających w mieście telefonach zaufania oraz popularyzowanie telefonów alarmowych: 997, 112</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Realizatorzy GPPPwR, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Miejski Zespół Poradni Psychologiczno Pedagogicznych, Centrum Interwencji Kryzysowej – Sieć Pomocy Ofiarom Przestępstw.</p> <p>Miasto Kielce, Koordynator GPPPwR, MOPR: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – Punkt Interwencyjno – Konsultacyjny dla Osób Doznających przemocy w Rodzinie. Zespół ds. wdrażania GPPPwR, Zespół Interdyscyplinarny</p>	<p>2011 – 2013</p>	<p>pomocą POO, ilość porad.</p> <p>Ilość funkcjonujących telefonów zaufania. Liczba osób objętych pomocą telefoniczną, ilość porad, rozmów interwencyjnych, w tym: w Miejskim Telefonie Zaufania.</p> <p>Ilość komunikatów medialnych.</p>
--	--	--	--	--------------------	--

		<p>- Rozpowszechnianie informacji o ogólnopolskim Telefonie Zaufania dla dzieci: 116 111.</p> <p>7. Tworzenie przyjaznych miejsc przesłuchań dzieci, pełniejsze wykorzystanie już istniejących.</p>	<p>ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Grupy Robocze, Realizatorzy GPPPwR.</p> <p>Miasto Kielce, Koordynator GPPPwR, Realizatorzy GPPPwR, Komenda Miejska Policji, Sąd, Prokuratura.</p>	2011 - 2013	Ilość miejsc, Częstotliwość wykorzystania przyjaznych pokoi.
4.	Rozwijanie działań profilaktycznych i psychoedukacyjnych na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie.	<p>1. Organizowanie i wspieranie finansowe kampanii społecznych przeciw przemocy w rodzinie, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontynuacja działań profilaktycznych związanych z prowadzoną w Kielcach od 5 lat <i>Kampanią Białej Wstążki</i> - propagującą ideę: mężczyźni przeciw przemocy wobec kobiet; - Prowadzenie kampanii wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia zachowań agresywnych lansowanych za pośrednictwem złych wzorców wychowawczych, programów telewizyjnych i gier komputerowych. <p>2. Inicjowanie i organizowanie konferencji naukowych zwiększających świadomość społeczną nt. skutków przemocy stosowanej wobec kobiet, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>3. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla różnych grup odbiorców (dzieci, młodzieży i dorosłych).</p> <p>4. Propagowanie prawidłowych wzorców wychowawczych w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie w czasie Świątokrzyżskich Dni Profilaktyki.</p>	<p>Miasto Kielce, Koordynator GPPPwR, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie. Realizatorzy GPPPwR. Uczelnie wyższe, Miejski Zespół Poradni Psychologiczno Pedagogicznych, Placówki oświatowe, Komenda Wojewódzka Policji,</p>	<p>2011 - 2013</p> <p>XI/XII</p> <p>XI</p> <p>V</p>	<p>Ilość, forma realizowanych działań profilaktycznych. Liczba podmiotów realizujących działania profilaktyczne i psychoedukacyjne. Ilość kampanii, liczba odbiorców. Ilość konferencji, tematyka liczba uczestników. Rodzaj, forma działań promocyjnych, reklamowych, informacyjnych (plakaty, ulotki, poradniki, wydawnictwa naukowe).</p>

		<p>5. Organizowanie konkursów, festynów rodzinnych, zajęć sportowych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.</p> <p>6. Popularyzowanie <i>Szkoły dla rodziców</i>.</p> <p>7. Opracowywanie scenariuszy i konspektów zajęć profilaktycznych i psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży związanych z problematyką przemocy w rodzinie i ich wdrażanie w kieleckich placówkach oświatowych.</p> <p>8. Przegląd, ocena, dofinansowanie i promocja wartościowych programów profilaktycznych.</p> <p>9. Opracowanie i wdrożenie do kieleckich szkół pilotażowego programu profilaktycznego opartego na bazie spotu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pt.: „<i>Nie krzywdź a nie będziesz krzywdzony</i>”.</p> <p>10. Realizacja w kieleckich placówkach oświatowych programu Fundacji Dzieci Niczyje: pt.: „<i>Dzieciństwo bez przemocy</i>”.</p> <p>11. Realizacja w kieleckich przedszkolach zajęć edukacyjnych i konkursów rysunkowych nt. przemocy w rodzinie, m.in.: „<i>Super tata</i>”, „<i>Super dziadek</i>”, „<i>Super rodzic</i>”.</p> <p>12. Opracowywanie, publikowanie i kolportaż materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy.</p> <p>13. Inicjowanie audycji radiowych, telewizyjnych, artykułów w prasie, internecie nt. Programu Ochrony Ofiar.</p> <p>14. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców Kielc oraz wśród profesjonalistów informacji o instytucjach oraz możliwościach uzyskania</p>	<p>Komenda Miejska Policji, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji.</p> <p>Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie. Miejski Zespół Poradni Psychologiczno Pedagogicznych.</p> <p>Miasto Kielce, Rzecznik prasowy Prezydenta Miasta Kielce, Koordynator GPPPwR, Zespół ds. wdrażania GPPPwR, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania</p>	<p>IX – XII. 2011</p> <p>2011 – 2013</p> <p>2011 - 2013</p>	<p>Ilość rozpowszechnionych materiałów. Miejsca kolportażu.</p> <p>Ilość placówek oświatowych realizujących programy. Liczba dzieci biorących udział w zajęciach.</p> <p>Ilość opracowanych, rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych. Miejsca kolportażu. Ilość komunikatów medialnych.</p> <p>.</p>
--	--	---	--	---	---

		pomocy w środowisku lokalnym (poradniki, ulotki, plakaty, internet)	Przemocy w Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie. Realizatorzy GPPPwR. Lokalne media.		
5.	Poprawa funkcjonowania psychospołecznego osób doznających przemocy w rodzinie.	<p>1. Organizowanie i prowadzenie działań terapeutycznych w formie treningów psychologicznych zwiększających kompetencje psychospołeczne członków rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Treningów Rozwoju Osobistego dla osób doznających przemocy w rodzinie, przemocy w rodzinie, - Treningu asertywności dla osób doznających przemocy w rodzinie, - Treningów relaksacyjnych dla osób doznających przemocy w rodzinie i stosujących przemoc w rodzinie, - Treningów Zastępowania Agresji ART. dla osób doznających przemocy w rodzinie i stosujących przemoc w rodzinie, <p>2. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych nt. zjawiska przemocy w rodzinie dla osób uzależnionych od alkoholu i członków rodzin.</p> <p>3. Prowadzenie grupy edukacyjno – motywacyjnej</p>	<p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, Placówki wsparcia dziennego publiczne i niepubliczne, Placówka Opieki Doraźnej Azyl,</p>	2011 -2013 (cyklicznie, minimum 1 raz w roku)	Ilość treningów, zajęć psychoedukacyjnych. Liczba osób objętych pomocą.

		<p>dla osób doznających przemocy w rodzinie.</p> <p>4. Prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>5. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych adresowanych do dzieci i młodzieży z rodzin doznających i zagrożonych przemocą w rodzinie,</p> <p>6. Promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, w tym wśród małoletnich rodziców z rodzin zagrożonych przemocą i rodzin zastępczych.</p> <p>7. Udzielanie pomocy w usamodzielnieniu się osób doznających przemocy w rodzinie, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizację działań w formie pracy socjalnej, - zaspokojenie bieżących potrzeb bytowych, (pomoc socjalna), - pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej ofiary (pomoc prawna), - mobilizowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz szukania zatrudnienia, - pomoc w kształtowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich (wspieranie roli opiekuńczo – wychowawczej wobec dzieci), - tworzenie możliwości uzyskania lokalu socjalnego. 	<p>Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiety w Ciężkiej, Polski Czerwony Krzyż - Schronisko dla Kobiet Ofiar Przemocy, Centrum Interwencji Kryzysowej- Sieć Pomocy Ofiarom Przemocy, Miejski Zespół Poradni Psychologiczno Pedagogicznych.</p> <p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Klub Integracji Społecznej, Wydział Mieszkalnictwa UM Kielce, Miejski Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe.</p>	2011 - 2013	Liczba osób objętych wsparciem. Liczba osób usamodzielnionych.
6.	Monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych i zagrożonych	1. Systematyczne diagnozowanie potrzeb środowisk dotkniętych i zagrożonych przemocą w rodzinie, wobec których istnieje uzasadnione podejrzenie ponownego wystąpienia przemocy:	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Grupy Robocze,	2011 – 2013	Liczba monitorowanych środowisk.

przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie sytuacji w rodzinach z problemem alkoholowym, - w rodzinach zastępczych, adopcyjnych, - w rodzinach, z których decyzją sądu dzieci trafiły do placówek opiekuńczo wychowawczych, - w rodzinach objętych nadzorem, - w rodzinach gdzie stwierdzono różne formy zaniedbania rodziców wobec dzieci, w tym m.in.: zaniedbania zdrowotne, - w rodzinach, w których uruchomiono procedurę „Niebieskie Karty”, - w rodzinach opuszczających specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, - w rodzinach, których członkowie objęci byli oddziaływaniami korekcyjno – edukacyjnymi. 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Miejska Policji, Kuratorska Służba Sądowa, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe, Realizatorzy GPPPwR. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,</p> <p>Ośrodek Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,</p>		
	2. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin objętych monitoringiem.	Grupy Robocze.	2011 – 2013	Ilość udokumentowanych działań.
	3. Sporządzanie okresowych i rocznych raportów dot. stanu realizacji Programu Ochrony Ofiar: <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie materiałów diagnostycznych, sprawozdawczych w celu uzupełniania zasobów systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - inicjowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	<p>Koordinator GPPPwR, Zespół ds. wdrażania GPPPwR, Przewodniczący ZI, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Realizatorzy GPPPwR.</p>	2011 - 2013	Ilość sprawozdań, wniosków, inicjatyw.

7.	<p>Rozwój interdyscyplinarnego systemu wsparcia ofiar przemocy w rodzinie oraz kompetencji osób odpowiedzialnych za realizację działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>	<p>1. Uporządkowanie wypracowanych w 2008 roku zasad współpracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie pomiędzy Realizatorami GPPPwR, i dostosowanie ich do obowiązującego stanu prawnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zawarcie Porozumień o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - przyjęcie przez Radę Miasta uchwały w sprawie trybu powoływania i odwoływania członków ZI oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, - wydanie przez prezydenta miasta nowego zarządzenia powołującego członków ZI spośród dotychczasowych członków zespołu ds. wdrażania GPPPwR, pełniącego rolę zespołu interdyscyplinarnego o znaczeniu strategicznym. - Wybranie przewodniczącego nowo powołanego ZI, powołanie członków ZI, - podpisanie nowych oświadczeń o ochronie danych osobowych przez członków ZI. - opracowanie i przyjęcie Regulaminu Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. <p>2. Zapewnienie lokalu na posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, dostępu do niezbędnego sprzętu technicznego, miejsca przechowywania akt, obsługi administracyjnej pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz GPPPwR.</p>	<p>Miasto Kielce, Rada Miasta, Prezydent Miasta, Koordynator GPPPwR, Zespół ds. wdrażania GPPPwR, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Prezydent Miasta, ZI.</p> <p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,</p>	<p>VII – X. 2011</p> <p>IX – X.2011</p> <p>2011 - 2013</p>	<p>ilość uchwał, zawartych porozumień, wydanych zarządzeń, powołań, uzgodnień służbowych, wystąpień.</p> <p>Protokoły, Regulamin, Ilość posiedzeń, podpisanych oświadczeń.</p> <p>Adres siedziby ZI, Liczba osób oddelegowanych do obsługi ZI. Miejsce</p>

		<p>3. Organizowanie cyklicznych spotkań członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych, Realizatorów GPPPwR poświęconych doskonaleniu i rozwijaniu kompetencji w zakresie skutecznego pomagania osobom, rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie (konsultacje merytoryczne, seminaria, superwizja, aktualizacja informacji nt. zjawiska przemocy poprzez np. edukację prawną, tworzenie bazy danych o instytucjach udzielających pomocy osobom pokrzywdzonym, istniejącym zapleczu, itd.)</p>	Koordinator GPPPwR, Przewodniczący ZI.	2011 - 2013	przechowywania akt. Ilość odbytych spotkań. Ilość porad, konsultacji.
		<p>4. Profesjonalizacja działań podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i finansowanie tematycznych, interdyscyplinarnych szkoleń z zakresu przemocy w rodzinie, - organizowanie konferencji naukowych, - publikowanie i udostępnianie materiałów dydaktycznych nt. przemocy w rodzinie: (artykuły, referaty, itp.) - przygotowanie przedstawicieli służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie do stosowania procedury „Niebieskie Karty”, - monitorowanie sposobu stosowania przez interdyscyplinarne służby wypracowanych 	<p>Miasto Kielce, Koordinator GPPPwR, Przewodniczący ZI Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.</p>	2011 - 2013	Ilość szkoleń. Liczba osób objętych interdyscyplinarnym szkoleniem. Ilość zorganizowanych konferencji, ilość publikacji.
			Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania	2011 - 2013	Raporty okresowe, ankiety ewaluacyjne

	<p>procedur postępowania w sytuacjach dot. przemocy w rodzinie.</p> <p>5. Opracowanie i wdrożenie do realizacji pilotażowego projektu pt. „<i>Inkubator dobrych praktyk</i>” dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Roboczych i Realizatorów GPPPwR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie konsultacji indywidualnych, grupowych i telefonicznych. - opracowywanie indywidualnych planów pomocy, - wymiana doświadczeń w obszarze przeciwdziałania przemocy, - konsultacje spraw spornych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze specjalistami różnych dziedzin: prawnikiem, terapeutami, mediatorami, specjalistami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. <p>6. Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów dydaktycznych i informacyjnych na temat pomocy osobom doznającym przemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych, - dla osób doznających przemocy w rodzinie, - dla mieszkańców Kielc (ulotki, audycje, plakaty). <p>Popularyzowanie działań w ramach Programu Ochrony Ofiar (audycje, konferencje prasowe, materiały informacyjne, poradniki).</p>	<p>Przemocy w Rodzinie.</p> <p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.</p> <p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.</p>	<p>IX – XII. 2011</p> <p>2011 - 2013</p>	<p>dot. oceny stosowania procedur.</p> <p>Ilość konsultacji.</p> <p>Ilość materiałów informacyjnych, audycji, artykułów, konferencji prasowych.</p>
--	---	---	--	---

		<p>7. Utworzenie i obsługa <i>Biblioteki Profesjonalisty</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakupienie fachowej literatury, czasopism i filmów dot. problematyki przemocy w rodzinie. - Bezpłatne wypożyczanie materiałów dydaktycznych członkom Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Roboczych i Realizatorom GPPPwR. 	<p>Miasto Kielce, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.</p>	<p>IX – XII. 2011 2011 -2013</p>	<p>Ilość zakupionych materiałów dydaktycznych. Liczba osób korzystających z usług biblioteki profesjonalisty.</p>
--	--	---	--	---	---

Rozdział VI. Monitoring realizacji Programu

Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i analizie informacji. Umożliwia regularny nadzór i kontrolę nad realizacją założonego planu, programu, projektu. Przedmiotem monitoringu są działania, zadania, oczekiwania, zmiany. Dokonuje się go przy zastosowaniu różnych technik badawczych. Przedmiotem analizy mogą być np. raporty, dokumenty, wskaźniki realizacji zadań POO. Przedmiotem monitoringu Programu dla miasta Kielce będzie realizacja zadań zawartych w POO, wg wyznaczonych wskaźników. W Programie wskazano osoby odpowiedzialne za zbieranie materiałów, prowadzenie dokumentacji, sporządzanie raportów nt. zjawiska przemocy w rodzinie w Kielcach. Z zebranych informacji cyklicznie będą sporządzane sprawozdania, które będą przedstawiane Radzie Miasta Kielce oraz Prezydentowi Miasta Kielce przez Koordynatora GPPPwR i Przewodniczącego ZI - do 31 marca każdego roku. Monitoring Programu dotyczy terenu miasta Kielce. Jednostką koordynującą proces monitoringu Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach. Celem monitoringu będzie ocena stanu realizacji Programu oraz wprowadzenie, jeśli zajdzie konieczność, działań naprawczych czy modyfikacyjnych w stosunku do zaplanowanych w ramach Programu.

Rozdział VII. Wydatki związane z realizacją Programu

Wydatki związane z realizacją Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie miasta Kielce na lata 2011 – 2013 będą ustalane w ramach przyznanych na ten cel środków, w ramach budżetu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

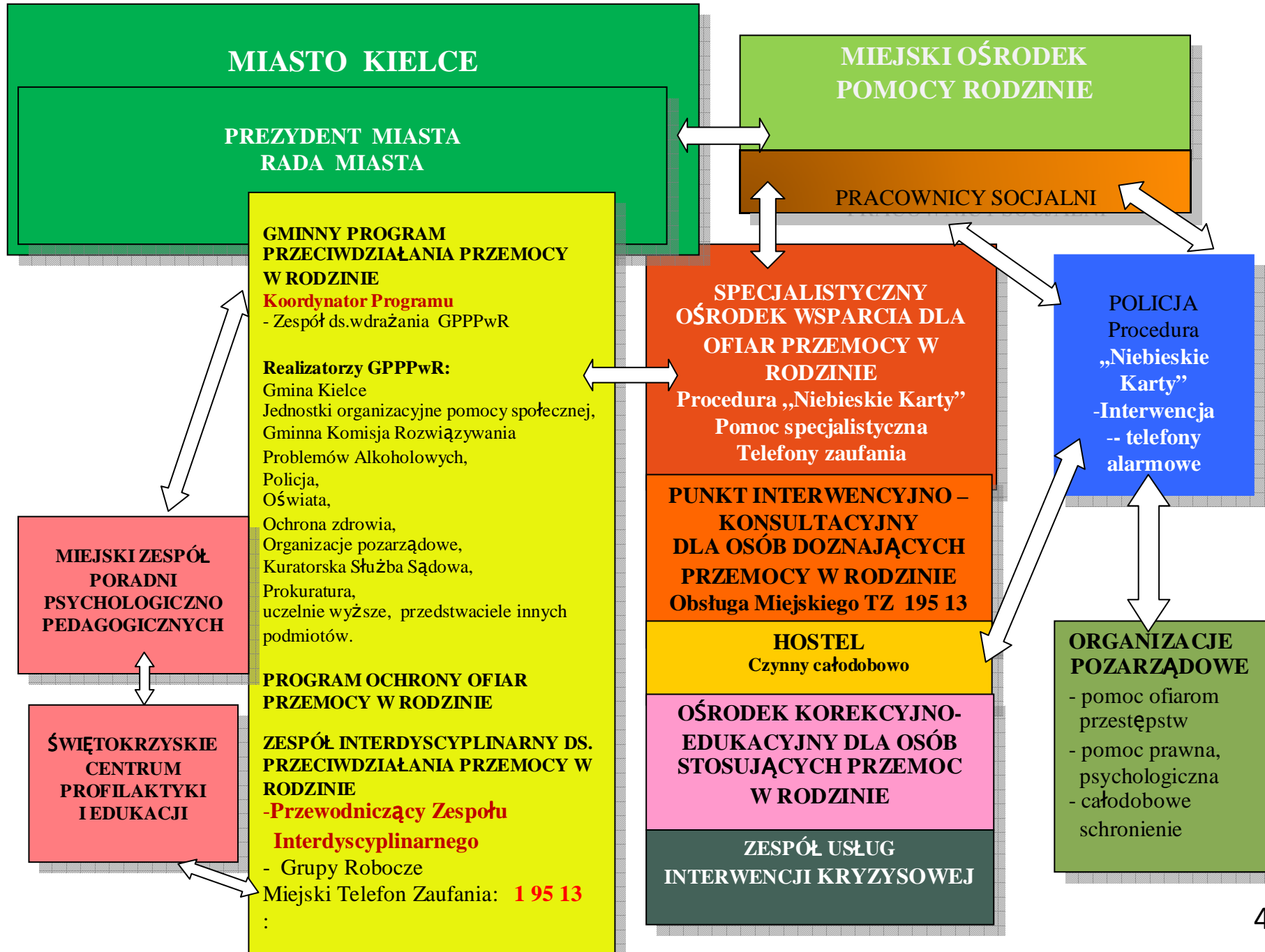
Zakończenie

Utworzenie Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie miasta Kielce na lata 2011 – 2013 jest przede wszystkim odpowiedzią na potrzeby mieszkańców miasta. Program stanowi rozwinięcie i uzupełnienie działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie ochrony osób doznających przemocy w rodzinie. Jego powstanie jest dowodem na to, że władzom miasta zależy nie tylko na wypełnianiu

ustawowych obowiązków Gminy, ale przede wszystkim na bezpieczeństwie jej mieszkańców, zwiększeniu dostępu do profesjonalnej pomocy i rozwoju interdyscyplinarnego wsparcia osób doznających i zagrożonych przemocą w rodzinie. W latach 2008 – 2011 podjęto już szereg cennych inicjatyw w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, takich jak: powołanie zespołów interdyscyplinarnych, podnoszenie kompetencji służb w zakresie wiedzy nt. zjawiska przemocy w rodzinie, prowadzenie kampanii społecznych (w tym czterech edycji *Kampanii Białej wstążki*), organizowanie konferencji naukowych, rozpowszechniano materiałów informacyjnych nt. przemocy w rodzinie zwiększających świadomość mieszkańców Kielce nt. zjawiska, utworzenie Ośrodka Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie (jedyny działający w Polsce) itd. Gmina Kielce nadal chce aktywnie przeciwdziałać przemocy w rodzinie i poprzez realizację zadań Programu wzmocnić system przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zwiększyć poziom bezpieczeństwa osób doznających przemocy w rodzinie, szczególnie kobiet, dzieci, osób starszych oraz niepełnosprawnych, które takiej ochrony wymagają najbardziej.

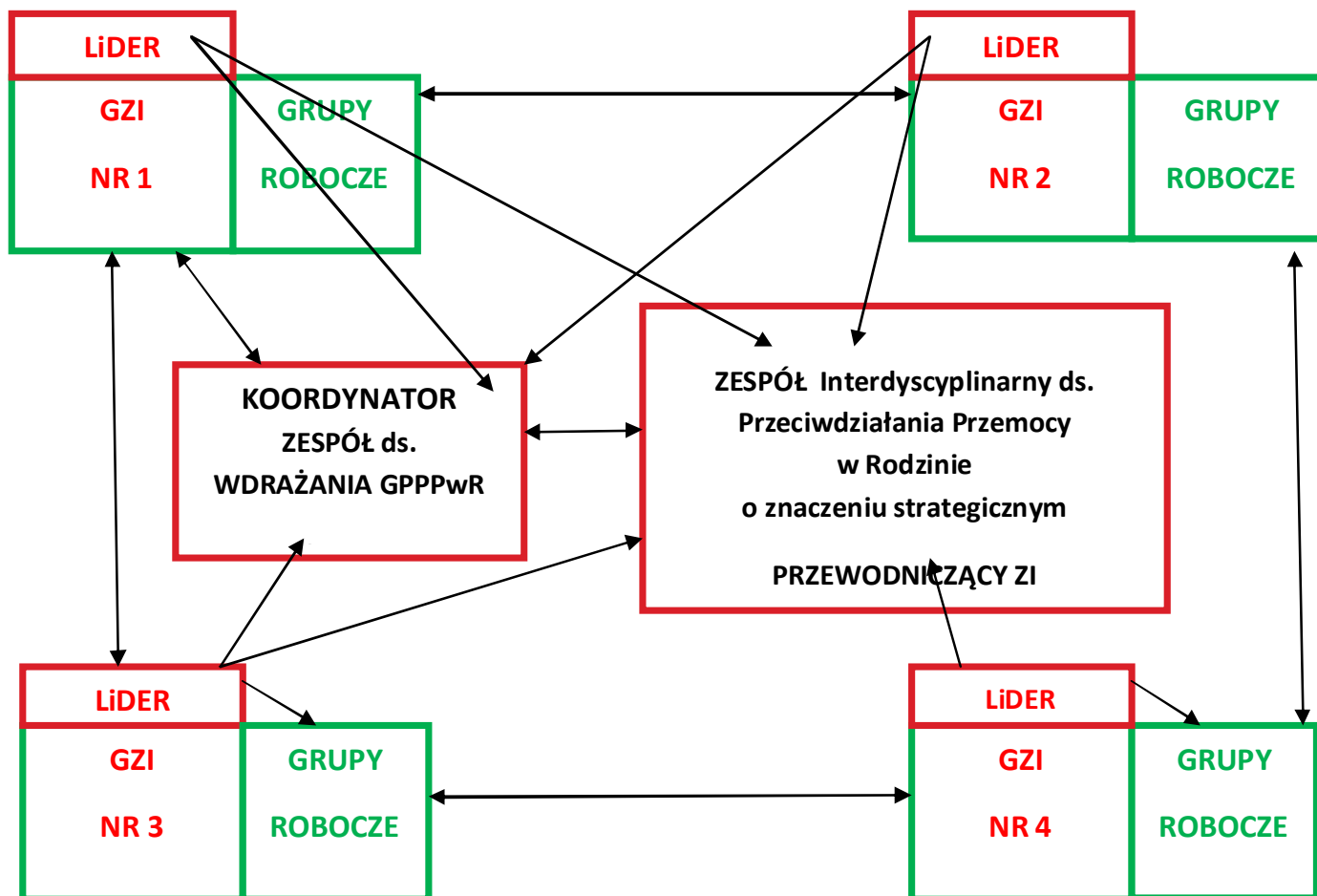
SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE na terenie miasta Kielce

Załącznik I

SCHEMAT DZIAŁANIA GMINNYCH ZESPOŁÓW INTERDYSCYPLINARNYCH na terenie miasta Kielce

Załącznik II

Bibliografia

1. Browne, K., & Herbert, M. (1999). *Zapobieganie przemocy w rodzinie*. Warszawa: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Herzberger, S.D. (2002). *Przemoc domowa*. Warszawa: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. James, R.K., & Gilliland, B.E. (2009). *Strategie interwencji kryzysowej*. Warszawa: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Kubacka- Jasińska, D. (2010). *Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
5. Nowakowska, U., & Pupek, E. (2009). *Przemoc wobec kobiet w rodzinie*. Warszawa: Centrum Praw Kobiet.
6. Stożek, M. (2009). *Przemoc w rodzinie. Zapobieganie w świetle przepisów prawa*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia. Polskie Towarzystwo Psychologiczne.

Zespół Redakcyjny Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie miasta Kielce na lata 2011 – 2013

1. mgr Agnieszka Im - Chatys
2. mgr Monika Kieloch
3. mgr Grażyna Pisarczyk

Opracowanie Programu - mgr Grażyna Pisarczyk,

Konsultacja merytoryczna Programu: mgr Grażyna Pisarczyk, mgr Jolanta Wróblewska -
Więcek

